

December 2008

Cittaslow-stafetten

Handlingsplan for Cittaslow i Svendborg

Svendborg
Kommune

Cittaslow-stafetten

Cittaslow-stafetten er udarbejdet af af Lene Bak og Johan Bramsen, Pluss Leadership i samarbejde med Svendborg Kommunes Planafdeling/Cittaslow-sekretariatet.

Som baggrund for handlingsplanen er der gennemført en række kvalitetsdrøftelser ud fra Cittaslow-filosofien med ledere og politikere i Svendborg Kommune og med lokale aktører. Arbejdet er fulgt af styregrupperne for Svendborg Kommunes Plan09-eksempelprojekt og Cittaslow Svendborg.

Fotos: Svendborg Kommune og Geir Haukursson (forside og side 8)

Layout: Grafisk Afdeling, Svendborg Kommune

Svendborg, december 2008

Indhold

1	Baggrund _____	4
2	På vej mod nye værktøjer _____	6
2.1	Kommuneplan og Cittaslow _____	6
2.2	Løbende dialog og samarbejde _____	6
2.3	Tværasektorielt _____	7
2.4	Projekt og proces _____	7
2.5	Små sikre synlige successer _____	7
3	Metode og Overblik _____	8
3.1	Brikker til visionen _____	8
3.2	Mulige indsatsområder _____	9
4	På vej mod en handlingsplan _____	10
4.1	Forankring, roller og kompetencer _____	10
4.2	Handleplanen – første bud _____	10
Bilag 1:	Cittaslow-kriterier _____	22
Bilag 2:	Bruttoliste over projektideer fra Cittaslow-stafetten 2008 _____	23

1 Baggrund

I 'Strategi Svendborg 08' er det overordnede og langsigtede mål for udviklingen af Svendborg kommune formuleret i Svendborgvisionen: 'Sydfynsk udvikling. Vi giver plads til alle handlinger og meninger, der kan gøre Svendborg til stedet, hvor livet udfordres og nydes. Vi bygger videre på den dejlige by og plejer naturen, sådan at de, der kommer efter os, holder lige så meget af Svendborg, som vi gør i dag. Vi fremmer kreativitet som en drivende kraft i den udvikling, som sørger for gode uddannelser, godt arbejde og godt liv for alle borgere'. Byrådet har til opfyldelse af målet udpeget tre tværgående temaer, som skal indtænkes i planlægningen for Svendborg: kreativt liv, sundt liv og maritimt liv.

Til at understøtte målet for udviklingen hen imod Svendborgvisionen har Svendborg Kommune tilsluttet sig det internationale netværk af Cittaslow-kommuner og har som den første danske kommune opnået medlemskab af netværket. Byrådet har i 'Strategi Svendborg 08' besluttet, at den nye kommuneplan skal sikre, at fremtidig planlægning sker i overensstemmelse med Cittaslow-principperne. Svendborg Kommune vil arbejde på at identificere sig som Cittaslow – indadtil sammen med kommunens borgere og udadtil i forhold til besøgende, turister og potentielle tilflyttere samt regionalt, nationalt og internationalt.

Midlerne for at nå dette mål er mange. Cittaslow handler om mødet mellem livskvalitet og kvalitet i omgivelserne i alle de forhold, Svendborg Kommune har indflydelse på direkte såvel som indirekte.

Livskvalitet er kvalitet i børne- og voksenliv, i pasnings-, undervisnings- og arbejdsliv, i fritids-, kultur-, oplevelses- og forretningsliv. Omgivelserne – miljøet – handler både om miljøpolitikken og kvaliteten i det byggede miljø – historien, kulturen og arkitekturen.

Svendborg er også en del af en national dagsorden om at udvikle og forny plansystemet, nemlig 'Plan 09', som er et udviklingsprogram i regi af Miljøministeriet og Realdania.

Plansystemet som værktøj udfordres således af bredden i Cittaslow og de tanker, der ligger i Plan 09-programmet. Udfordringerne er her dels at rette fokus på livet og omgivelserne frem for planjura og regulerende bestemmelser, dels at se den kommunale rolle som dagsordenssættende, opsøgende, initierende og samarbejdende som supplement til den traditionelle regulerende og administrerende rolle.

Det stiller skærpede krav til Kommunen med hensyn til at sætte og fastholde mål, vælge og vælge fra, være opsøgende, lyttende, samarbejdende og agere tværfagligt.

Det betyder vel at mærke ikke, at Kommunen selv skal løse alle opgaverne – tværtimod. Kommunen har til gengæld stafetten med at få alle relevante eksterne parter med i opgaverne: erhvervslivet, turismen, de handlende og øvrige borgere og grupper. Det indebærer, at Kommunen som retningsgiver placerer sig selv synligt som:

1. Procesbærer
2. Centrum for handling og netværk
3. Resultat- og forandringsskabende
4. Forankrings sikrer

Cittaslow er en dagsorden for kvalitet i liv og omgivelser. Når Svendborg har opnået medlemskabet af Cittaslow-netværket, er det sket på baggrund af, at der gennem en lang årrække er igangsat tiltag og initiativer til at sikre de særlige kvaliteter i Svendborgområdet. Udfordringen er at fastholde og videreudvikle disse kvaliteter. Cittaslow som dagsorden er praktisk samarbejde om dag for dag at blive et stadig bedre sted at bo, arbejde og besøge.

Dette dokument hedder 'Stafetten', fordi det skal danne grundlag for den løbende dialog og samarbejde, der skal fungere for at udvikle Svendborg som Cittaslow-kommune.

Stafetten er resultatet af de forskellige dialogmøder, som Cittaslow har skabt og fortsat vil skabe:

- Byrådets beslutning om at søge medlemskab af Cittaslow-netværket (maj 2007).
- Stenstrupseminaret – opstart af Plan09-projektet (december 2007).
- Ansøgning om medlemskab i Cittaslow (december 2007).
- Politisk godkendelse af Plan09-projektplan (januar 2008).
- Ledergruppeseminar (februar 2008).
- Cittaslow Assembly i Castel San Pietro – Svendborg Kommune certificeres som Cittaslow-medlem (marts 2008).
- Udvalgs- og byrådsdrøftelser (april til juni 2008).
- Aktørseminar (maj 2008).
- International Cittaslow Assembly i Orvieto (juni 2008).

- Tilflytterseminar med indkredsning af Unique Selling Points for Svendborg (september 2008).
- Arrangementet 'Tankegangen' med afprøvning af dialogredskab (oktober 2008).
- Forskersymposium om dokumentation af livskvalitet (planlægges til marts 2009)
- Fremtidige endnu ikke planlagte tiltag

Stafetten består således dels af en opsamling af ideer og ønsker fremsat i den aktuelle proces (kapitel 2 og 3) og af et første bud på handleplan for arbejdet med Cittaslow i Svendborg (kapitel 4). Bilag 1 er en liste med de 52 Cittaslow-kriterier for kommuners medlemskab i Cittaslow, som fortløbende vil være i fokus for arbejdet med Cittaslow i Svendborg. Bilag 2 er en bruttoliste over konkrete projektideer, der er kommet frem under Cittaslow-stafetten februar til september 2008.

Stafetten er ikke en ny kommuneplan eller en konkurrent til planstrategien. Stafetten supplerer den eksisterende planlægning og de mange opgaver, som Svendborg Kommune i kraft af sin myndighedsrolle løser på planlægnings-, trafik-, miljø-, pasnings-, skole-, ældre-, social- og kulturområdet.

Stafet og handlingsplan skal bruges til at sætte fokus på prioriterede indsatser indenfor Cittaslow i Svendborg og opgaver, der skal blive til konkrete resultater ved hjælp af samarbejde med mange forskellige aktører i Svendborg. Typisk med Svendborg Kommune som retningsgiver og som fødselshjælper i de indledende faser og med andre aktører som ligeværdige partnere – private erhvervsdrivende, foreninger, institutioner, ildsjæle osv. som projektdeltagere og projektejere.

2 På vej mod nye værktøjer

Svendborg Kommunes Plan 09-projekt knyttet til Cittaslow er således udviklingen af nye værktøjer i plansystemet – supplerende og udfordrende.

Cittaslow er en udfordring til plansystemet, idet der her tages udgangspunkt i den løbende diskussion og udvikling af både bykvalitet og livskvalitet.

Plansystemets værktøjer er traditionelt knyttet til regulering af fysisk anvendelse og fysiske anlæg. Når livskvalitet som bærende værdi blandes ind i arbejdet, sker der to ting:

- Borgerne kan langt bedre identificere sig med og involvere sig i diskussionen.
- Borgernes ideer, drømme og projekter kan ofte realiseres uden brug af plansystemet, men hvis plansystemet ikke har de nødvendige redskaber og kompetencer til realisering, så risikerer processen at gå i stå.

I det officielle arbejde med at blive Cittaslow-kommune er der 52 kriterier, man skal leve op til. Disse 52 kriterier er fordelt på 6 hovedområder, nemlig:

- Miljøpolitik
- Infrastrukturpolitik og byplanlægning
- Kvalitet i byrummet og teknologiske faciliteter
- Lokale produkter.
- Gæstfrihed.
- Borgernes bevidsthed om og engagement for Cittaslow.

I Danmark har vi historisk set større tradition for offentlig planlægning og indsats på miljø- og trafikområdet end i Sydeuropa, hvor Cittaslow-konceptet er udviklet. På disse områder kan vi derfor bifalde og respektere den allerede eksisterende indsats.

På andre områder som lokale produkter og fødevarer-kvalitet, gæstfrihed o. lign. står vi traditionelt svagere i Danmark, og her kan Svendborg med fordel lære noget af Cittaslow i den sydeuropæiske forstand.

2.1 Kommuneplan og Cittaslow

Kommuneplandiskussioner lægger op til diskussion af alt, der har direkte og indirekte betydning for samfundets og individets udvikling.

Når deltagerne i diskussionen har yttet sig, filteres resultaterne gennem plansystemet, og kun det, som 'apparatet' har indflydelse på, får et politisk og

administrativt fundament. Mange har dermed og med rette følt sig overhørt til skade for plansystemets og planlæggerens troværdighed.

Cittaslow som politisk mål, som politisk dagsorden for livskvalitet og med politisk baggrund og ejerskab, kan blive et vigtigt supplement til plansystemet som fysisk reguleringsapparat, idet der hermed er skabt en platform for løbende dialog og samarbejde om den dagsorden, der primært optager borgerne, nemlig livskvalitet.

2.2 Løbende dialog og samarbejde.

Kommuneplanen er bærer af en strategisk diskussion (mindst) hvert 4. år. Cittaslow er en holdning til livskvalitet og en evig udfordring om at forbedre denne og dens vilkår. Cittaslow er altså løbende dialog og samarbejde.

Initiativet til dialog og samarbejde kan være alles, men Svendborg Byråd er igangsætter og bærer af den politiske ambition, og kun så længe den holdes i live og gives magt gennem alle andre kommunale planer og projekter vil den skabe respekt.

Svendborg Kommune vil således sikre, at der hvor Kommunen direkte eller indirekte bruger tid, viden og penge på at ændre og udvikle, skal det ske med Cittaslow for øje – der skal være mindst en dråbe Cittaslow i alt, hvad vi gør, ellers giver det ikke mening. Cittaslow er byrådets barn, og byrådet vil drage omsorg for at barnet vokser sig stort, stærkt og smukt, så det kan stå på egne ben.

2.3 Tværsektorielt

At beskæftige sig med livskvalitet for borgere, besøgende og virksomheder kræver en bred tilgang, som kun kan opnås ved at involvere mange fagligheder og kompetencer. Når livskvalitetsaspektet skal inddrages i kommuneplanlægningen indgår den fysiske planlægning derfor i et tæt samspil med øvrige sektorer og deres dialogpartnere.

For eksempel er man indenfor Børn & Unge-området gået i gang med at diskutere, hvad Cittaslow betyder her. En sådan diskussion vil let omfatte lærere, forældre, børn, pædagoger, psykologer, forskere og være forudsætningen for at finde svar og forandre.

Cittaslow handler om sundhed, om motion, om vaner, om mad, om miljø, om oplevelser, om sociale relationer – felter som er befolket på tværs af fag, kompetencer og offentligt og privat. Diskussionen foregår gerne på kommunalt initiativ som forudsætning for ny erkendelse og handling.

Uden Svendborg Kommune som drivkraft og politisk dagsordensætter, var der næppe Cittaslow i Svendborg.

2.4 Projekt og proces

Det hidtidige arbejde har vist, at Cittaslow fænger – at borgere, foreninger, virksomheder og medarbejdere tænder og gerne vil være med.

De mangler imidlertid ofte erfaring i projektarbejde, mange har ikke erfaring i/ressourcer til at håndtere processer og mangler netværk/anseelse og indflydelse som forudsætning for at opnå resultater.

Al erfaring fra lignende projekter i landets andre større byer/kommuner viser, at uden Kommunen som central aktør, dør processen.

Kommunen skal, hvis Cittaslow skal understøtte og gøre Svendborg til et endnu bedre sted at bo, arbejde og besøge - med image og synlighed - sætte og fastholde dagsordenen.

Kommunen skal indenfor rammerne af Cittaslow som dagsorden for kvalitet i liv og omgivelser beskrive projektet og understøtte processen ved også at opsøge, igangsætte, justere, koordinere, netværke osv.

Der er her tale om en måde at arbejde og tænke på, snarere end der er tale om en stærkt forøget ressource til området.

At skabe et synligt Cittaslow-omdrejningspunkt – et centrum med pligt til dialog, igangsætning og vedligeholdelse – og gøre det ved hjælp af de medarbejdere, der på tværs af organisationen arbejder med emnet, vil være en styrke og en forudsætning for, at man ved, hvor man skal gøre af sine Cittaslow-ideer og -kræfter. Den eksakte betegnelse for et sådant omdrejningspunkt er endnu ikke fastlagt, men som arbejdstitel anvendes betegnelsen Cittaslow-laboratoriet.

2.5 Små sikre synlige succeser

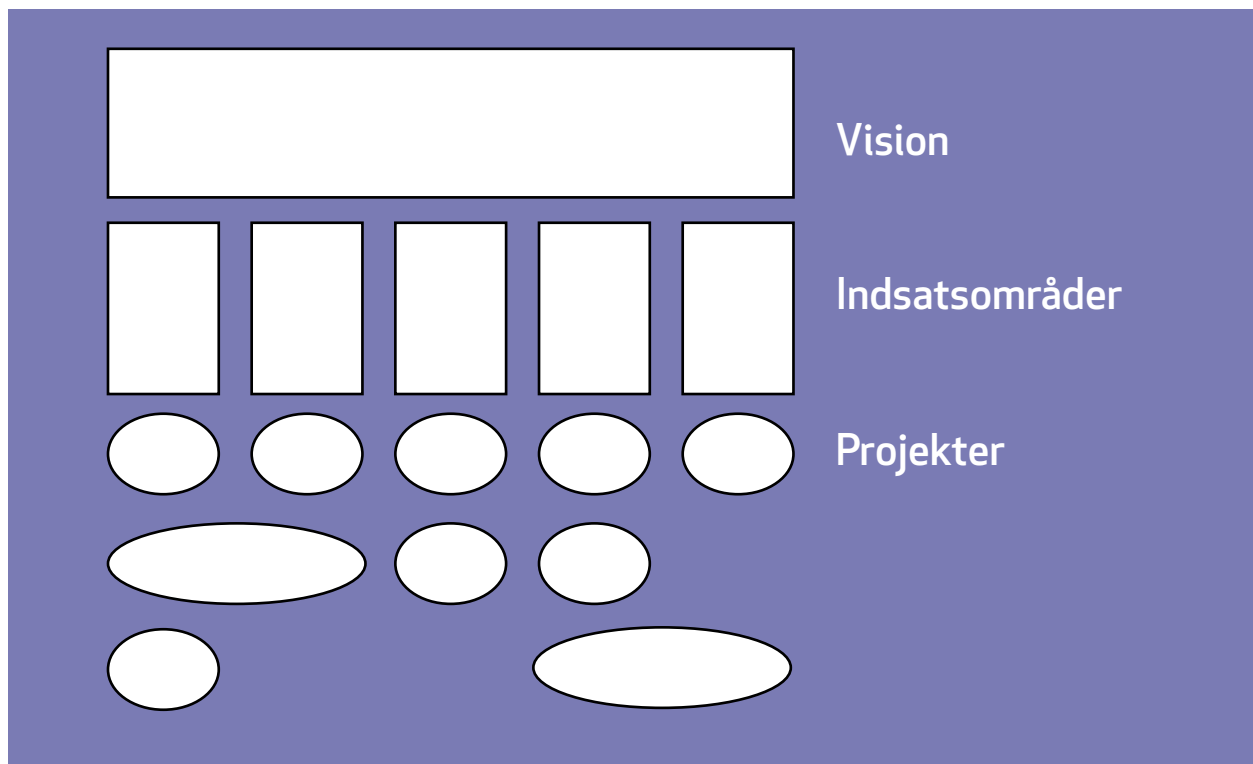
Kommunen har eller støtter organer som har til opgave at være samarbejdsflade med erhvervslivet – erhvervsråd, turistforening, handelsstandsforening osv. At støtte disse foreninger, må logisk være forbundet med, at de påtager sig medansvar for Cittaslow-politikken. De skal altså være aktive i dialogen, identificere projekter og igangsætte dem, som en del af den samlede proces.

At dømme efter Aktørseminaret på Naturama i maj 2008 er der i dette samarbejde mange oplagte projekter, der hurtigt og effektivt kan virkeliggøre og synliggøre Cittaslow i både lokalområdet og i en større geografi.

3 Metode og overblik

Opbygningen af Stafetten beskrives i det følgende afsnit. Den kan bedst beskrives gennem nedenstående figur:

Visionen er det overordnede pejlemærke: Hvor vil vi hen med Cittaslow i Svendborg. Men den aktuelle opgave er at begynde at realisere. Herved bliver visionen også til stadighed mere klar – og med et bredt ejerskab.

Realiseringen sker ved at udpege de indsatsområder, hvor Svendborg først og fremmest skal arbejde for at nå den valgte vision. Indsatsområdet er ramme om realisering.

Realiseringen sker gennem konkrete forandringer – projekter – som iværksættes og bemandes inden for det enkelte eller på tværs af indsatsområder. Jo bredere bemanding, jo bredere ejerskab og forankring.

Visionen er målet – indsatsområderne er vejen – projekterne er drivkraften.

De gennemførte seminarer og processer har givet en række bud på elementer til vision og indsatsområder. Disse præsenteres i det følgende med henblik på at skabe et indholdsmæssigt overblik og for at nå frem til den videre handlingsplan. Endvidere er der kommet lang række konkrete ideer til arbejdet med Cittaslow i

Svendborg, der er skrevet ind i bruttolisten i bilag 2.

3.1 Brikker til visionen

Visionen for Cittaslow i Svendborg er for nuværende indkredset til følgende elementer:

Cittaslow i Svendborg:

- er inkluderende
- tænker i hele mennesker og helheder
- tænker i sundhed, velsmag og velvære
- forenkler procedurer med henblik på tid til fordybelse
- tager afsæt i sin maritime kultur og foreningskultur
- giver rammer som grundlag for decentralt og personligt ansvar
- er åben – har åbent
- lytter, er musisk, sætter nye kulturelle standarder
- er kvalitet og fordybelse
- tør vælge
- giver indsigt og udsyn
- giver oplevelse og udfordring
- sætter natur- og miljøhensyn højt
- øger attraktivitet, tiltrækker udvikling
- er fremtiden ved at inspirere til den

3.2 Mulige indsatsområder

Bruttolisten over indsatsområder er som følger:

- Bosætning
- Boligområder
- Bymidten og havnen
- Miljø, natur, sundhed, mad
- Erhverv
- Børn/familie
- Kultur, oplevelse, udfordring

Indsatsområderne beskrives kort i det følgende.

Bosætning er Svendborgs vigtigste indsatsområde. Med motorvejens åbning bliver Svendborg Odense og Trekantområdets mest attraktive sted at bo – afstanden er for intet at regne mod den kvalitet, der findes i Svendborgs bymiljøer, virksomheder og servicefunktioner, oplevelser og natur.

Boligområderne afspejler Svendborgs mangfoldighed. Store og små enheder. Det åbne land. Gammelt og nyt – på landet og ved vandet.

Boligområderne er ofte udviklet lokalt til at dække lokale behov – den nye udfordring er at se mulighederne i en ny geografi. Tankefuld er udtryk for, at Svendborg har taget denne udfordring op. Tankefuld er en ny dagsorden – ikke bare et nyt lag på byen, "mere af det samme for de samme", men helt sin egen identitet med ambitioner, der rækker langt uden for Svendborg.

Bymidten og havnen er mødet mellem by, vand, øhav i en kvalitet og med muligheder, der finder sin lige få steder i verden. Det er en perle i den nye kommune og i Danmark. Området rummer mange nye muligheder og risici for fejltagelser.

Miljø, natur, sundhed, mad er tænkt ind i en helhed i Svendborg. Hensynet til naturen og miljøet er tænkt ind, så kommende generationer får arv og ikke gæld. Sundheden er en følge af det gode miljø, men handler også om livsstil og livskvalitet. Svendborg vil udvikle vaner og kultur i samarbejde med borgere, der deler disse holdninger. Det betyder, at f.eks. mad på en gang skal være sundt og velsmagende.

Erhverv forstået som virksomheder, arbejde, udvikling, viden og indtjening. Cittaslow kan både som koncept og ramme medvirke til erhvervsudvikling. Det kan styrke Svendborgs tiltrækningskraft, skabe særlig kvalitet og øge synlighed.

Børn/familie. Bosætningsbyen Svendborg er det bedste sted at være barn, og derfor for familien. Svendborg inkluderer børn og ser dem som hele, forskellige individer og skaber rammer, der afspejler denne holdning.

Kultur, oplevelse, udfordring. Svendborg tager afsæt i sin kulturarv, tidlig globaliseret med rum til mangfoldighed, nysgerrighed og forandring. Svendborg søger og giver oplevelser i samarbejde med sine borgere. Svendborg er stedet, hvor krop og sjæl udfordres til eftertanke og nytænkning.

4 På vej mod en handlingsplan

4.1 Forankring, roller og kompetencer

Projektideerne, der er kommet frem under Cittaslow-stafetten er forskellige i deres detaljeringsgrad. Nogle kan realiseres straks, andre skal udvikles. Såvel realiserings- som udviklingsarbejdet er fundamentalt i den videre proces.

Aktørerne, dvs. projektdeltagere og projektejere, kan være alle private og offentlige aktører i Svendborg kommune, der agerer i overensstemmelse med værdierne og principperne i Cittaslow, som de er formuleret i Chartret for Cittaslow International.

På den måde mobiliseres alle gode kræfter, og ejerskab og forankring styrkes. Det stiller til gengæld nogle lidt utraditionelle og markante krav til Svendborg Kommune som omdrejningspunkt. En god 'decentralisering' kræver som bekendt en veltrimmet central enhed. Når decentraliseringen omfatter borgere, foreninger, virksomheder, ildsjæle mv., er dette ikke mindst vigtigt.

Svendborg Kommune ser således sin rolle som retningsgiver og overordnet procesbærer og nogle gange fødselshjælper for projekter. Kommunens organisatoriske beredskab skal styrkes, og de traditionelle planlæggerkompetencer er suppleret med proces- og projekt- og handlekompetencer. Der er ikke nødvendigvis behov for en ny organisatorisk enhed internt i Svendborg Kommune for at koordinere Cittaslow-processen, men der er som minimum behov for klarhed om ansvar, roller og kompetencer – i Cittaslow-processen og på tværs i forhold til den traditionelle planlægning.

I processen er fremsat en idé om at etablere en slags Cittaslow-laboratorium – som centrum for udvikling af Cittaslow i Svendborg. Laboratoriet 'fylder energi på processen' og sikrer fremdrift. Laboratoriet kan med fordel funderes i kommunen med en fast tovholder

eller procesbestyrer og med eksterne, aktive medlemmer, hentet fra henholdsvis erhvervslivet, turismen, de handlende og øvrige aktive borgere og interessegrupper. Cittaslow-aktører internt i kommunen fra forvaltninger kan ligeledes tænkes ind i laboratoriet og/eller i netværket omkring dette.

En anden idé, som er fremkommet under processen, er ideen om at uddanne Cittaslow-konsulenter. Disse kan ligeledes rekrutteres fra enten offentlig, privat eller frivillig sektor. De skal have et kursusforløb om Cittaslow-rammer, indhold og værdier og i værktøjer til design og ledelse af tværgående processer og projekter.

4.2 Handleplanen – første bud

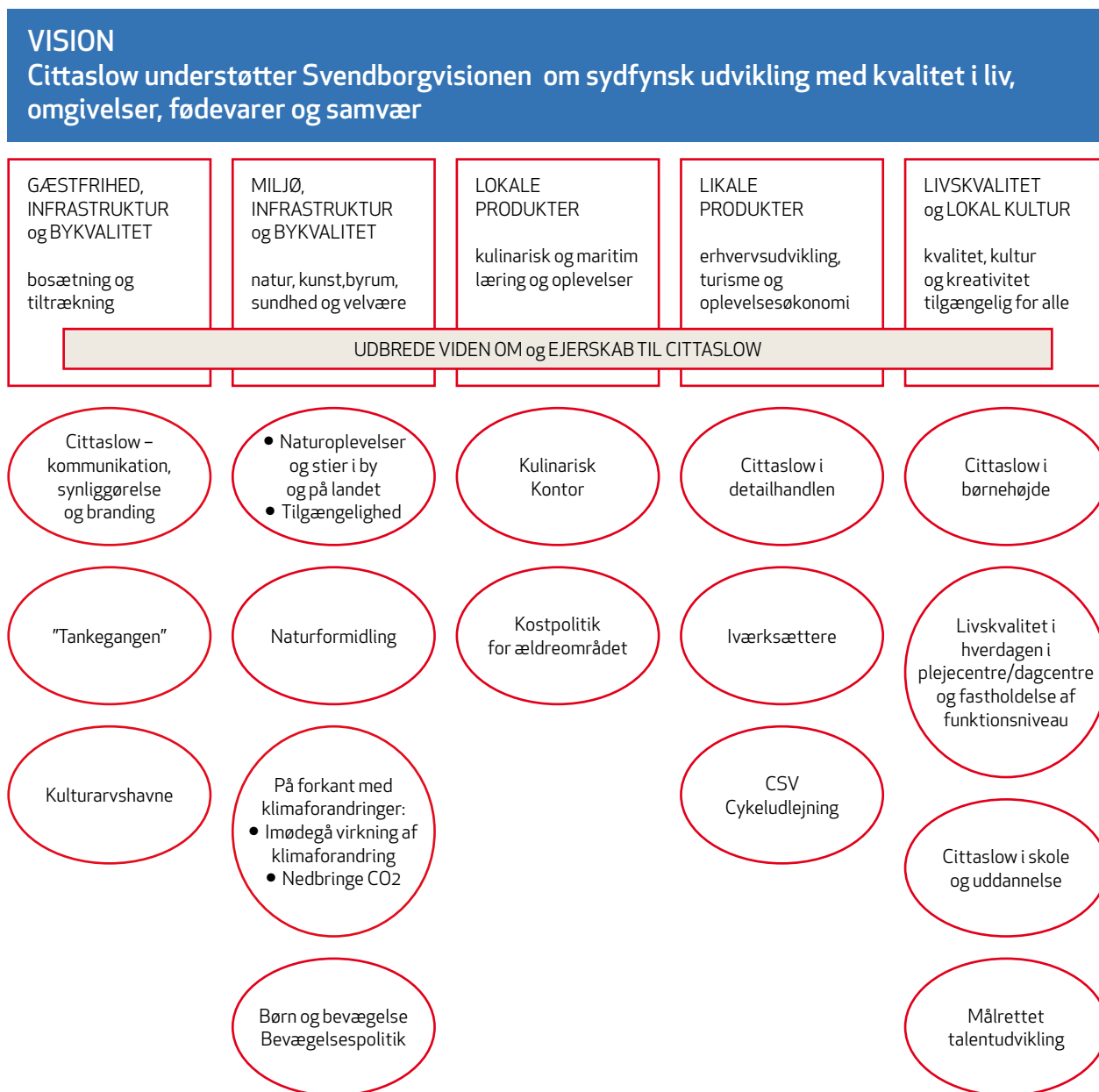
Første bud på en handleplan følger hermed. Den beskriver jf. det foregående kapitel et bud på visionen for Cittaslow i Svendborg, 5 specifikke indsatsområder indenfor hovedområderne i Cittaslow og konkrete projekter, hvorigennem Cittaslow i Svendborg fortrinsvis vil blive udmøntet fremover. Den søger dermed ikke at favne alle ideerne fra Cittaslow-stafetten, men snarere fokusere og prioritere. Fravalgte ideer og projekter (jf. bilag 2) er altså ikke 'dømt ude', men kan komme senere.

Såvel vision som indsatsområder er fremkommet ved at tage udgangspunkt i og diskutere de ovenstående bruttolister. Der er ligeledes set til kommuneplan og planstrategi for Svendborg Kommune. De forskellige plandokumenter skal naturligvis hænge sammen, kunne ligge 'ved siden af hinanden' og være hinandens 'løftestang' i udvikling af kommunen. Den foreslåede vision søger at favne selve grundlaget i Cittaslow sammen med visionen i 'Strategi Svendborg 08', og Cittaslow bliver således en vej til realisering af planstrategien.

De foreslåede indsatsområder er defineret ved tværgående temaer med afsæt i visionen, hovedområderne i Cittaslow samt de lokale behov og ønsker for udvikling – i modsætning til traditionel sektor- og målgruppeopdeling. Under indsatsområderne er oplyst 18 konkrete, prioriterede projekter. Flere af dem er eksisterende projekter i Svendborg Kommune, Cittaslow virkeliggøres. Mange flere vil komme til i processen fremover. De vil i prioriteret rækkefølge føjes til løbende. Cittaslow-stafetten er dermed en åben og dynamisk plan.

Ud over de nævnte projekter vil der i 2009 være en særlig opmærksomhed på at indarbejde Cittaslow-principperne i den nye kommuneplan 2009-2021 og i masterplanen for Tankefuld.

Som en yderligere konkretisering beskrives i det følgende kommissorier til gennemførelsen af flere af de prioriterede projekter. Resten kommer til løbende. Det skal understreges, at kommissorierne er et 'første bud', som er aftalt med projektansvarlige men endnu ikke med alle de foreslåede aktører.

Cittaslow-kommunikation, synliggørelse og branding	
Mål og målgrupper	Svendborg bliver kendt som Cittaslow. Signalere kvalitet i liv, omgivelser, fødevarer og samvær i Svendborg. Til borgere, besøgende, potentielle tilflyttere, detailhandel/erhvervsliv i hele landet.
Indhold	Synliggøre og udbrede viden og engagement for Cittaslow lokalt. Udvikle Cittaslow som nationalt og internationalt brand – til turister, besøgende, erhvervsliv. Sekretariat for Cittaslow i Svendborg: servicering af styregruppen, overordnet facilitering af Cittaslow-projektet og -processen, koordinering af fundraising indenfor Cittaslow, sparring i forhold til produktbrand/blåstempling af kvalitetsprodukter. Kommunikationsplatform: kommunikationsstrategi samt udvikling af kommunikationsprodukter og digitale Cittaslow-services (hjemmeside, nyhedsbreve, kalendere, kort, projektbank, udstillinger, skiltning m.v.). Udvikling af Cittaslow-besøgsplaner. Uddannelse af lokale Cittaslow-konsulenter. Kurser for Cittaslow-ambassadører og -guider.
Ansvarlige og involverede	Cittaslow-styregruppen er projektejer. Svendborg Kommune stiller sekretariat til rådighed. Shopping Svendborg, Erhvervsrådet, Turistorganisationer og Biblioteket deltager i følgegruppe. Der nedsættes arbejdsgruppe til at stå for kommunikations- og formidlingsaktiviteter.
Timing	I vinteren 2008-09: videreudvikling af tiltag fra Cittaslow-stafetten 2008.
Økonomi og andre ressourcer	Der kan eventuelt ansøges om statslige og regionale udviklingsmidler.

"Tankegangen"

<p>Mål og målgrupper</p>	<p>Udvikling af Tankegangen – et fysisk forløb med forskellige Cittaslow-stationer undervejs. Som skiftende/tilbagevendende/tematisk arrangement med indbyggede happenings samt som permanente oplevelsesruter: fortolkning og formidling af steder kendetegnet ved særlige Cittaslow-kvaliteter.</p> <p>Til, med og af borgere og besøgende.</p>
<p>Indhold</p>	<p>Tankegangen er måden at tænke Cittaslow på, en udstilling, en oplevelse, en gåtur fra et sted til et andet gennem en række 'Tankestationer', der stimulerer sanser og eftertanken: duft, leg, smag, bevægelser, lyd, musik, butik, vand, natur, sand, sejlads samt debat og alt det, der er og skal gang i Svendborg.</p> <p>Bringe naturen/mangfoldigheden ind i byerne og byerne ud i landskabet. Møde det uventede, blive nysgerrig, lære, forstå.</p>
<p>Ansvarlige og involverede</p>	<p>Cittaslow-styregruppen er projektejer, og projektet styres via Cittaslow-sekretariatet. Forskellige private og offentlige aktører inddrages afhængig af tema, indhold og geografi.</p>
<p>Timing</p>	<p>Pilotprojekt for 'Tankegangen' er afprøvet ved Cittaslow-event i efteråret 2008 og evalueret med de deltagende aktører. Projektet videreføres i 2009 og forløber foreløbigt over tre år med årlig evaluering og 'overdragelse'.</p>
<p>Økonomi og andre ressourcer</p>	<p>Kommunale ressourcer og midler, bl.a. fra puljen til byens rum og pladser kombineret med sponsorater og lokale, private puljer.</p>

Kulturarvshavne i det sydfynske øhav

Mål og målgrupper	<p>Et fællesprojekt for de 4 sydfynske kommuner og 5 museer omfattende Svendborg, Fåborg, Ærøskøbing, Marstal og Rudkøbing havne.</p> <p>Det er målet at afdække og tydeliggøre de 5 havnes faste kulturarv og de fortællinger der knytter sig hertil, med henblik på at fastholde og udvikle det sydfynske områdes maritime identitet.</p> <p>Det er endvidere målet at belyse mulighederne for at anvende den maritime kulturarv som et middel til sydfynsk udvikling i respekt for bevaringsshensynet.</p>
Indhold	<p>Projektet omfatter følgende hovedaktiviteter:</p> <p>1 Programmering</p> <p>2 Kortlægning</p> <ul style="list-style-type: none"> - Enkeltbygninger - Delkulturmiljøer - Helheden - havnen, byen og landskabet - Den skrevne historie - De mundtlige fortællinger - De tekniske muligheder i de eksisterende bygninger - Inspirationskatalog <p>3 Formidling</p> <ul style="list-style-type: none"> - Database - hjemmeside - Havnekatalog <p>4 Vision</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kulturarvsfora i de 5 havne - Workshop på tværs <p>5 Tema- og kommuneplantillæg</p>
Ansvarlige og involverede	<p>Projektet er organiseret under Sydfynsk Udviklings Samarbejde SUS bestyrelsen er styregruppe.</p> <p>Arbejdet udføres af en projektgruppe sammensat af 4 planlæggere fra kommunerne, 3 historikere fra museerne og en repr. fra Naturturismeprojektet.</p> <p>Projektgruppen har tilknyttet COWI og Bygningskultur Danmark.</p> <p>Der nedsættes et Kulturarvsforum omkring hver havn til sparring og visionsudvikling for projektet.</p>
Timing	<p>Projektet er påbegyndt efteråret 2008 og afsluttes foråret 2010.</p>
Økonomi og andre ressourcer	<p>Kulturarvsstyrelsen bidrager med 500.000 kr som finansierer brug af konsulent-ydelser. Kommuner og museer bidrager med timer svarende hertil.</p> <p>Der arbejdes på yderligere finansiering.</p>

Naturoplevelser og stier i by og på landet

Mål og målgrupper	Målet er at gøre naturen tilgængelig for kommunens borgere og turister.
Indhold	<p>Ø-havsstien der går gennem mange af kommunens bedste naturområder har skabt mulighed for at lave vandreture gennem disse områder.</p> <p>Der er imidlertid brug for at lave sløjfer på stien eller lave supplerende stier i andre natur og kulturhistoriske områder, så man kan gå en rundtur.</p> <p>Derudover skal der i nogle områder suppleres med oplevelser eller naturformidling i form af informationstavler eller vejledning over mobiltelefon. Etablering af fugletårne, hvor der kan observeres fugle, er et eksempel.</p> <p>Stier i det nye Tankefuld byområde skal også indgå i stinettet. Specielt bør der arbejdes med en sti på Åsen allerede nu.</p>
Ansvarlige og involverede	<p>Miljø og Teknik er projekt ejer.</p> <p>Projektet styres af Miljø og Teknik, der har ansvaret for stier såvel i by som i det åbne land. En del af arbejdet kan implementeres gennem Naturturisme I/S.</p> <p>Interesseorganisationer som Friluftsrådet, Dansk Ornitologisk Forening og Naturfredningsforeningen skal inddrages i projektet.</p>
Timing	Der er allerede indhøstet særdeles gode erfaringer med Ø-havsstien. Projektet kan derfor igangsættes hurtigt.
Økonomi og andre ressourcer	Der er afsat begrænsede midler til stier på kommunens budget. Der bør afsættes penge til udvikling af stier i Tankefuld byområdet snarest muligt.

Naturformidling

Mål og målgrupper	Målet med naturformidlingen er at gøre det muligt for kommunens borgere og for turister at komme ud i naturen med en guide og at udarbejde oplysningsmateriale om naturoplevelser.
Indhold	Naturformidlingen skal især ske gennem guidede ture til kommunens naturarealer, fx Egebjerg Bakker, Monnet på Tåsinge, Syltemæ ådal. Turene kan også kombineres med kulturhistoriske indslag, fx ved en tur til Ørkilde Voldsted. Derudover skal der udarbejdes foldere og oplysningstavler til de pågældende lokaliteter. Projektet skal især henvende sig til voksne og børn der er sammen med voksne. Kommunens naturskole dækker kommunens skolebørn.
Ansvarlige og involverede	Miljø og Teknik er projekt ejer. Projektet skal forankres i Miljø og Teknik, der har ansvaret for pleje og genopretning af naturområderne i kommunen.
Timing	Projektet bør igangsættes hurtigt, da der er en stor mangel på tilbud på naturoplevelser for kommunens borgere og for turister
Økonomi og andre ressourcer	Oplysningsmateriale kan finansieres af driftsmidlerne til natur medens det er nødvendigt at finde finansiering til en naturvejleder stilling på anden vis evt. også fra eksterne midler.

Imødegåelse af virkningen af klimaforandringen

Mål og målgrupper	Mål: Sikre at Svendborg Kommune bedst muligt mod uhensigtsmæssige konsekvenser af klimaændringerne Målgruppe: Alle i både den offentlige og den private sektor
Indhold	Opstilling af scenarier for klimatruslen: Scenarier ved havvandsstigninger Konsekvenser ved forskellig højvandsstigning Scenarier ved øget nedbør og blæst Konsekvenser ved øget blæst og nedbør (oversvømmelse) over land Scenarier ved øget lufttemperatur Scenarier for landbrugs- og gartnerierhvervet Scenarier for turismen Ved opstillingen af scenarierne fokuseres på hvilke former for trusler og fordele klimaændringen kan medføre. Efterfølgende skal der foretages en kvalificeret risikovurdering med tilhørende plan for forebyggende foranstaltning (risikoplanlægning).
Ansvarlige og involverede	Klimakonsulenten i samarbejde med Plan og GIS og andre relevante dele af den kommunale administration
Timing	Opstillingen af scenarierne i løbet af 2. kvartal 2009. På baggrund heraf tages stilling til den efterfølgende risikovurdering, som i høj grad skal foretages i et samarbejde med statslige og andre forskningsbaserede parter. Tidsplanen herfor er usikker, men der skønnes ikke at være grundlag for egentlige risikoplaner før 1-2 år fra nu.
Økonomi og andre ressourcer	Opstillingen af scenarier foretages indenfor eksisterende budgetrammer. Der kan forventes betydelige udgifter til de efterfølgende risikoplaner.

Nedbringelse af CO2 udledningen

Mål og målgrupper	Mål: Sikre at Svendborg Kommune på sigt bliver CO2 neutral Målgruppe: Alle i både den offentlige og den private sektor
Indhold	Plan for hvad kommunen kan gøre: Som planlægger Lægge rammer for byudvikling og renovering af eksisterende byggeri med henblik på nedbringelse af CO2 udledningen (Plankontoret i Kultur og Plan) Som byggemyndighed Stille krav til nyt byggeri og til renovering af eksisterende (Byg, veje og miljø i Miljø og Teknik) Som bygherre Stille krav til kommunens eget byggeri (Alle kommunale bygherrer med Anlæg og Ejendom under Miljø og Teknik, som særlig ansvarlig) Som støttegiver og formidler Opstille vilkår for støtte til byggeri Gennemfører kampagner for CO2 reduktion Der skal gennemføres mindst én kampagne årligt.
Ansvarlige og involverede	Klimakonsulenten formidler handleplanens overordnede mål ud til alle relevante parter i det kommunale system og udarbejder årlige oversigter over målopfyldelsen.
Timing	Sættes i værk i 1. kvartal 2009. Målopfyldelsen afrapporteres årligt, første gang i januar 2010.
Økonomi og andre ressourcer	Gennemføres indenfor eksisterende budgetrammer, idet kravene til byggeriet forudsættes gennemført indenfor det enkelte byggeris anlægsrammer. Der søges bevilling til særlige kampagner evt. med sponsering udefra afh. af den enkelte kampagne.

<h2>Kulinarisk Kontor</h2>	
Mål og målgrupper	<p>Svendborg skal være kendt i Nordeuropa, Danmark og på nærmarkederne som et kulinarisk kraftcenter.</p> <p>For at tiltrække, skabe liv og rammer for kvalitetsfødevarer og gastronomiske oplevelser – til borgere i alle aldre, de fynske naboer og turister.</p> <p>For at styrke underlaget for producenter af lokale økologiske og kvalitetsprægede gastronomiske produkter.</p>
Indhold	<p>Udvikling af foreningen Kulinarisk Sydfyn ved etablering af sekretariat og ansættelse af projektkoordinator.</p> <p>Der bygges op og udbygges omkring de eksisterende markeder, traditioner og events: Fødevaremarkedet, Farmers Market, Smagen af Fyn m.m.</p> <p>Samle eksisterende og nye aktiviteter under Kulinarisk Sydfyn i 'et hus uden vægge'.</p> <p>Udvikle netværk, sponsorkontakter, medlemskreds, markedsføringstiltag m.v.</p> <p>Udvikling af ydelser: madkurser, mobilkokke, besøgsture i lokalområderne, inspirationsture til andre regioner/lande, foredrag, forskning, deltagelse i messer m.m.m.</p> <p>Fælles distributionsplatform for lokale producenter.</p>
Ansvarlige og involverede	<p>Foreningen Kulinarisk Sydfyn er projektejer i samarbejde med Turistbureauet. Involvering af bl.a. Sydfyns Erhvervsforskole og andre lokale aktører afhængig af delaktivitet.</p>
Timing	<p>Ideafklaring og fundraising til projektet fra efteråret 2008. Der sigtes mod egentlig projektgangsættelse foråret 2009.</p>
Økonomi og andre ressourcer	<p>De forskellige involverede lægger egne ressourcer i. Der søges af udviklingsmidler fra LAG Svendborg, Velfærdsministeriet/landdistriktspuljen, regionens Vækstforum, Fødevareministeriet, Erhvervs- og Byggestyrelsen/Innovationsloven o.a.</p> <p>Svendborg Kommune bidrager til proceshjælp, fundraising og fælles markedsføring.</p>

Cittaslow i detail-handlen

Mål og målgrupper	Fremme Cittaslow-kvaliteter indenfor Svendborgs detailhandel. Primær målgruppe: Butikker og handlende i Svendborg. Sekundær målgruppe: Borgere og turister i Svendborg.
Indhold	Projektet vil i dialog mellem Svendborg Kommune, Turistforeningen og handelslivets lokale foreninger, organisationer og enkeltmedlemmer indkredse og igangsætte tiltag, der kan skabe synergi mellem detailhandelns udvikling og Cittaslow i Svendborg. Herunder: <ul style="list-style-type: none"> ■ Gensidig forventningsafstemning. ■ Klarlægning af handelslivets interesser indenfor Cittaslow. ■ Igangsætte konkrete initiativer. ■ Gennemføre fælles markedsføringstiltag. ■ Ide- og erfaringsudveksling med andre Cittaslow-kommuner, primært fra Norden.
Ansvarlige og involverede	Erhvervskontoret er fødselshjælper. Ansvar for enkeltinitiativer aftales fortløbende med de involverede parter.
Timing	Projektet opstarter med afsæt i dialogmøde mellem Svendborg Kommunes Erhvervskontor, Turistbureauet, Cittaslow i Svendborg og detailhandelns lokale foreninger og organisationer i foråret 2009.
Økonomi og andre ressourcer	De forskellige involverede lægger egne ressourcer i.

Iværksættere

Mål og målgrupper	Fremme iværksætteri indenfor Cittaslow-produkter og services. Målgruppe: Iværksættere og små virksomheder i Svendborg kommune og på Sydfyn.
Indhold	Indtænke Cittaslow som delmængde i iværksætterprojekter i regi af SUS I/S ('Kodeks for iværksættere' samt 'Investeringsfond' – begge projekter med mål om at skabe bedre rammevilkår for iværksætteri generelt). Ide- og erfaringsudveksling med Cittaslow-kommuner i andre lande.
Ansvarlige og involverede	Svendborg Kommunes Erhvervskontor og SUS I/S.
Timing	I gangsættes i løbet af 2009.
Økonomi og andre ressourcer	Svendborg Kommune har ikke afsat særskilt midler til projektet. Der er sammen med øvrige Nordiske Cittaslow-kommuner ansøgt om støtte til projekt om erhvervsudvikling fra Nordisk Ministerråd.

Cittaslow i børnehøjde

<p>Mål og målgrupper</p>	<p>At indtænke Cittaslow i udviklingsarbejdet inden for området kultur og kreativitet – med fokus på kvalitet i kulturen for, med og af børn og unge fra de 0-18-årige – og med et tilbud om talentudvikling for unge op til 25 år – på sigt inden for de forskellige kulturområder.</p>
<p>Indhold</p>	<p>Målet med børnekulturarbejdet i Svendborg er at udvikle børn og unges smag, æstetiske sans og kreativitet ved at</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Alle børn og unge skal møde kvalitet i kulturtilbudene gennem hele deres opvækst. ■ Børn og unge skal møde mangfoldighed af kulturtilbud. ■ Børn og unge skal inspireres til og understøttes i at skabe selv inden for de forskellige kunstarter. ■ Børns og unges egen kultur skal synliggøres og respekteres - og være en naturlig del af de fysiske rum i kommunen. ■ Børn og unge skal opmuntres til at dyrke deres talent, og kommunen skal understøtte dette. <p>Projektet 'Cittaslow i børnehøjde' vil indkredse og gennemføre en række børnekulturraktiviteter med et særligt fokus følgende parametre indenfor Cittaslow-filosofien:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Lokalhistorien inddrages i børnekulturelle aktiviteter. ■ Udveksling på tværs af generationer: Seniorer og børn samarbejder om kulturaktiviteter. ■ Fokus på, at alle sanser skal udfordres og stimuleres og at smag og kritisk sans kræver træning. ■ Refleksion: "Koncentration og fordybelse" på skoleskemaet. ■ Bæredygtighed og økologisk bevidsthed som et fokusområde for skoler og børnehaver - herunder ordning med sund økologisk mad (der dyrkes og spises) ■ Kvalitet og faglig dygtighed: Lokale kunstnere på institutionerne. Samt netværksdannelse for lokale ressourcepersoner inden for kulturområdet i relation til børn og unge; der tilbydes disse kompetenceudvikling også med henblik på siden at kunne opkvalificere uddannelsestilbud inden for Art Studies og hermed tilbyde unge talenter adækvat uddannelse. <p>Samt</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Bidrage til at børnevinklen bliver prioriteret højt i Cittaslow i Svendborg. ■ Udveksling med andre medlemskommuner i Cittaslow-netværket (Norden og Europa).
<p>Ansvarlige og involverede</p>	<p>Svendborg Kommunes børnekulturkonsulent og biblioteket er fødselshjælper og tovholder. Involvering af øvrige kulturinstitutioner, Art Study Sydlyn og repræsentanter for skoler og daginstitutioner. (Lokale) kunstnere og kunsthåndværkere, eventkontoret og Kulinarisk Sydlyn knyttes til delaktivitet undervejs i projektet.</p>
<p>Timing</p>	<p>Projektet påbegyndes januar 2009, hvor der udarbejdes projektbeskrivelse og aktivitetsplan. Projektet kører over to år.</p>
<p>Økonomi og andre ressourcer</p>	<p>De involverede parter deltager med egne ressourcer. Der søges Kunstrådet (til Huskunstner og forsøg med Kulturskole), Undervisningsministeriet samt EU-midler.</p>

Bilag 1

Liste med de 52 Cittaslow-kriterier for kommunens medlemskab i Cittaslow, inddelt efter de seks hovedområder

(Oversat fra nyeste liste i 'Cittaslow International'-Charter à juni 2008).

Miljø

1. Kvalitetskontrol på luft, vand og jord.
2. Informere og motivere til kildesortering.
3. Informere og motivere til kompostering af industri- og husholdningsaffald.
4. Rensning af spildevand.
5. Plan for energibesparelse og brug af alternative energikilder.
6. Forbud mod genmanipulering.
7. Regulering af skiltning og reklame i det offentlige rum.
8. Kontrol af elektromagnetisk forurening.
9. Støjkontrol.
10. Kontrol af lysforurening.
11. Systemer til miljøstyring og miljømæssig bæredygtighed (EMAS, ISO 9001, Agenda 21 m.m.)

Infrastruktur og byplanlægning

1. Bevare og forbedre historiske centre, bygninger og anlæg af kulturel eller historisk værdi.
2. Skabe sikkert trafikmiljø.
3. Planlægge cykelstier til skoler og fælles mødesteder.
4. Fremme offentlig transport (pendlerparkering, cykelstier, kollektivtrafik m.m.)
5. Skabe tilgængelighed for bevægelseshæmmede.
6. Igangsætte aktiviteter, som skaber sammenhæng mellem skole og familieliv.
7. Center for sundhed og lægehjælp.
8. Grønne områder af høj kvalitet.
9. Kommercielle centre for naturprodukter.
10. Butikker med god service for alle, 'Friendly Shops'.
11. Revitalisering af udtjente og forsømte byområder.
12. Programmer for at udvikle bymiljøer i respekt for lokal bygningskultur og tradition.
13. Kombinere nærdemokrati, borgerinddragelse og Cittaslow.

Bykvalitet og teknologiske faciliteter

1. Undervisning, markedsføring og information om økologisk byggeri.
2. Optisk fiberkabel og trådløst netværk i kommunen.
3. Overvågning af elektromagnetiske felter.

4. Skemalagt affalds afhentning og genbrugscontainere, der passer ind i omgivelserne.
5. Plante vækster og flora, der er oprindelige i området.
6. Gøre offentlige services tilgængelige for borgerne på internettet og undervise i brugen heraf.
7. Kontrol af støj i særligt udsatte områder.
8. Planer for farvesætning.
9. Markedsføring af distancearbejde.

Lokale produkter

1. Planer for udvikling af økologisk dyrkning.
2. Kvalitetscertificering af lokale produkter, lokalt håndværk og kunsthåndværk.
3. Bevare håndværk og kunsthåndværk.
4. Bevare lokale erhvervstraditioner og -metoder.
5. Anvende økologiske og/eller lokale produkter i restauranter og skoler.
6. Undervise elever i smags- og ernæringslære i samarbejde med Slow Food.
7. Understøtte lokale gastronomiske produkter, aktiviteter og oplevelser.
8. Opliste typiske lokale produkter og understøtte kommercielle muligheder.
9. Opliste træbestanden i byområder og bevare store og 'historiske' træer.
10. Bevare og markedsføre lokale kulturelle events.
11. 'Byhaver' samt skolehaver med lokale, traditionelle dyrkningsmetoder.

Gæstfrihed

1. Uddannelsesforløb for turistpersonale og kampanjer om gæstfrihed.
2. Internationale turistskilte til historiske steder og guidede ture.
3. Information til besøgende om parkering, åbningstider og events.
4. Tilrettelægge og formidle om Cittaslow-initiativer i kommunen (brochurer, hjemmeside, oplevelsesruiter m.v.).
5. Tydelig prismærkning i butikker og turiststeder.

Information og engagement for Cittaslow

1. Informationskampagner til borgerne om Cittaslow og intentionerne med medlemskabet.
2. Involvere kommunens borgere i Cittaslow-filosofien og i projekter, der understøtter Cittaslow-konceptet.
3. Program for at udbrede Cittaslow-aktiviteter og Slow-Food-aktiviteter.

Bilag 2

Bruttoliste over projektideer, der er kommet frem under Cittaslow-stafetten i 2008:

Bosætning

- Matrikelløse institutioner
- Åndehuller – oplevelse og leg – tilgængelighed til natur, skov og strand
- Begivenheder – årsag til besøg og nysgerrighed
- Særlig profil i forhold til udvalgte aldersgrupper

Boligområder

- Boligområder, f.eks. Tankefuld
- Bydelsinitiativer, -traditioner
- Sanselige boligområder – den særlige kvalitet finansieret over grundpris
- Kvalitet og pris er to sider af samme sag

Bymidten og havnen

- Alle boligområder vurderes og indtænkes i den nye geografi
- Lokale initiativer bakkes op – attraktionen skabes lokalt af mennesker, holdninger og aktivitet
- Liv på havnen og god sammenhæng mellem havn og bymidte

Miljø, natur, sundhed, mad

- Natur- og miljøhensyn i alle projekter – også Tankefuld
- Sundhed indbygges i alle kommunale tilbud – kultur er vaner – Svendborg-kulturen er gode vaner. Maden i kommunalt regi er altid sund, varieret, eksperimenterende og velsmagende. Det sunde er det bærende – og her er det sundhed i bred forstand; det betyder også plads til lyst og nydelse
- Bevægelse og motion som udfordring og mulighed i byudviklingen
- Involvere børn i indkøb og forarbejdning af madvarer i skoler og børnehaver for at øge forståelse for og erfaring med sund mad
- Skabe "Cittaslow-vandposter" med smagsprøver på lokalt vand. Vand som sundt, livgivende og kulinarisk oplevelse – kan du smage, hvor vandet kommer fra?
- Øge tilgængeligheden via stisystem for gående og cyklende. Nyttænke begrebet sti, skabe og øge bæredygtighed og sundhed
- Skabe intuitiv formidling – koble natur, miljø og kunst – f.eks. særligt kunstneriske fuglekasser
- Etablere Sundhed – Mad – Kulturhus. Fynske Fritelser.

Erhverv

- Turisme- og erhvervsudvikling som resultat af indsatsen – de nye erhverv og deres ansatte søger naturligt Svendborg
- Cittaslow-marked – centrum for mad og madoplevelse i Danmark og internationalt.
- Synliggøre sneglen
- Professionalisere Cittaslow-historie, -kultur, -tankegang, -organisering. Cittaslow-konsulenter/Cittaslow-ambassadører

Børn/familie

- Byen for børn
- Børn dyrker grønt, får forståelse for og erfaring med god, sund mad
- Børn laver mad
- Storytelling for og med børn
- Gøglerpark, dragedag, vand
- Cittaslow-skoler med kreative fag, fysisk aktivitet, sundhed, velsmag med valgmulighed
- Cittaslow-lejrskole
- Cittaslow-ungdomsuddannelse med særlig profil
- Involvere de nye ressourcestærke ældres viden, erfaring og kompetence i forenings- og institutionsliv for at øge værdifællesskab og sammenhængskraft
- Indføre Cittaslow/Slow Food tankegangen i kommunale madordninger fra børnehaver, over skole til plejehjem i samarbejde med leverandører og restauranter
- Ældre som ressourcepersoner, natur-/livsvejledere, historiefordelere osv.

Kultur, oplevelse, udfordring

- Synliggørelse af lokalkulturen
- Rum og udfordring til udfoldelse
- Liv i byens rum
- Lokale begivenheder for og med de lokale
- Ramme om regionale events
- Integrere Cittaslow i foreningslivet: Sundhed og Velvære
- Skabe årlig international begivenhed, f.eks. dukketeater
- Etablere en Tankegang. Tankegangen er et konkret fysisk projekt, opfundet i tilknytning til Cittaslow-processen. "Perler på en snor" – oplevelser forbundet af en sti, en gade, en begivenhed eller en historie, der samlet set fungerer som udstilling af overvejelser, ideer, projekter i Cittaslow. Tankegangen kan flytte sig, være i by, på land eller vand, i luften eller fantasien.

Cittaslow i Svendborg

Som en del af Cittaslowbevægelsen arbejder Svendborg på at etablere netværk med øvrige kommuner i verden, der også er medlemmer af Cittaslow-familien.

Målet er, via disse netværk, at dele erfaringer på en række områder fra slowfood over bæredygtig udvikling og beskyttelse af omgivelserne til at skabe rammer om det gode liv.

Cittaslow forstår vi som en gæstfri kommune, der værner om kvalitet og med omtanke finder frem til holdbare og unikke løsninger i forhold til kommunens overordnede vision og værdier.

Som Cittaslow-kommune vil vi lægge vægt på følgende:

- Vi bruger de moderne og teknologiske løsninger på en kreativ måde med afsæt i de lokale særpræg, traditioner og historie.
- Med udsyn og omtanke finder vi de mest bæredygtige løsninger.
- Vi udvikler os og møder tidens udfordringer med særlig opmærksomhed på kvalitet i tilværelsen (det gode liv).
- Vi samarbejder med et bredt spektrum af lokale aktører.

Herigennem vil vi optimere mulighederne for, at alle kan leve og opleve "det gode liv" i Svendborg.

Cittaslow-stafetten sætter fokus på de prioriterede indsatser inden for Cittaslow i Svendborg. Som handlingsplan danner den grundlag for dialogen og samarbejdet om udviklingen af Svendborg som den første Cittaslow kommune i Danmark.